Alcali Volatile, quomodo in animalibus & eorum partibus generetur.

Capvt XII.

Dixi in examine aquæ Mindereri, ſudorem (à naturali protochymico) ſalſum fieri, ſicut etiam omne compoſitum ex acido & alcali vrinâ non excluſâ; quod probat hæc mechanica,

Sudorem voco, aut inſẽſibiliter tranſpirans, aut abluens, hic perinde nunc eſt.

Accipe lixiuium iſtud, in quo ſordida induſia fuerunt macerata & lota, non cocta; hoc lixiuium indè *phiolæ longi & ſtrictiſſimi colli* & æqualis appone, alembicum negligenter ſaltem, & in digeſtionis balneum vel arenam colloca, tunc paucis in diebus videbis aſcendere alcali ſudoris, non tamen fætens, ſicut illud quod de vrina ſublimatur.

Hoc alcali non ſeparatur à ſu-

Alcali ſudoris purum.

dore, niſi eius ſalſus ſapor diuiuidatur, qui conſtat ex acido & alcali ambobus volatilibus, ſicut in aqua Mindereri & vbique oſtendi. Lixiuium igitur eſt alcali fixum; abſorbet *acidam ſudoris* partem in calore digeſtionis; & alcali fugax ab eo diuiſum, altum petit & frigidum locum.

Sudor ſalſus & pinguis.

Sudorem ſalſum, volatilem, pinguem, & propterea penetrantem & reſolventem obſeruaui, iter faciens curſorijs equis (poſtam vocant): & licet ocreis ex electiſſimo corio *conſutis* & *cerâ perunctis*, *crura* defendi, nec *pluuiam* neque aquam permittentibus; equorum tamen ſudor, vaporis modo exhalans eas penetrauerat; ita etiam eueniſſe *notaui magnæ conditionis* ſocijs. Pro euitando autem huiuſmodi incommodo, vnguentum excogitaui inſtar vernicis, quod aliàs aquis *fortibus* reſiſtit, tunc in ſecundo itinere, minùs quidem incommodi, primis diebus ſenſi: ſubſequentibus tamen

ſudor non ſolùm vernicem penetrabat, ſed illum quo vaporis modo tetigerat , planè diſſolvebat. Hinc didici ſudorem ob id à natura ſalſum eſſe debere, vt reſolveret ſordes in corporibus viuentibus, hinc inde coagulum ſuſcipiens.

Quomodo autem omnium animalium *ſudor, & quicquid inſenſibiliter* exhalat & expirat, *imò* ex quo animal conſtat, ſalſedinem acquirat; *nonnihil dilucidiùs explanabo*, ſolius ſalis viperini gratiâ, cuius aciditas vt eſt occulta, ſic etiam ſalſedo tantò ſubtilior gratiorque. Huius inuentorem me eſſe profiteor, vt vt crepent ilia momo: quod ſequens epiſtola *teſtatur*. Et licet *propter paruum lucellum in hoc* theatro, multi homines imperiti, (homines aio naturæ inſtrumentorum & Hippocraticæ *huius doctrinæ* rudes) ignauique conſederint, qui non ſine nominis mei detrimento, neſcio quid improuidis & inexpertis obtruderint:

Salis viperini inuentio.

ſciant tamen lectores, quòd ea hactenus clariori ſermone nulli mortalium expoſui, quam publico hoc ſcripto.

Naturæ & artis Hermeticæ ſtudioſiſsimo,

Ottoni Tachenio Marcus Aurelius Seuerinus rem benè agere.

Epiſtola.

Quam beneuolentiæ tuæ, ante hac habui fiduciam, eam mihi præſentem re ipſâ comperi. Quapropter & ſalis tui viperini deſiderio meo vix ſignificato, continuò ſatis feciſti, de quo quàm plurimas humanitati tuæ gratias ago. O vtinam, ſi liberet fortè fortuna vadoſam Hadriam cum florentiſſima Parthenope commutare, non equidem ab re & ab emolumento tuo putarim. Accedit quòd lectiſſima matrona, quam caligantem Neapoli viſitaſti, ab hac ipſa die te ſemper auit ab inſtitu-

tâ tuâ peregrinatione præreptum. Quoniam verò vipereum mihi donum tradidiſti, & vipereum ipſe reddam: volumen, inquam, de viperæ natura, veneno, medicina Patauinis à me formis editum, quod à magnifico Typorum magiſtro, Paulo Frambotto, meis his oſtenſis litteris quæſibis meo nomine. Impertiet autem liberiùs, ſiquidem obſeruationes multæ frugis, quam ex vſu viperino feceris diu, communicaturus, te receperis correctori clariſſimo Ioanni Rhodio amico meo ſpectatiſſimo, qui ſi res ferat, addere valebit operis calci. Vtinam autem & aliquam præparationem ſalis viperei deſcriptionem coagmentare de tuo poſſis. Salis ego volatilis apparatum, ex Ioanne Vepfero poſui, quam quantum ipſe probes indicato, & me cæterum vehementiùs deinceps amato, qui te non obſcurè colo, ac Neapoli, ſi quid aliud exopto; ſed quam aut quando eius mihi fælicitatis ſpem exhibes? neque enim

Multi inimici propter veritatem, plurimum honoris, apud intelligentibus: antiquum prouerbium.

hæc tua foret infructuoſa ſeges. Optimè vale : Neapoli idibus Maiј Anno 1650.

Salutere te iubet illuſtriſſima Matrona Capiciј Regentis vxor, cui viperinum adiumentum obtuliſti.

Sed, ad quid Doctorum virorum teſtimonia hîc adducam ? ſcriptum præſens ſatis denotat, quod ante me Reformatori, hic ſal cum omnibus requiſitis eius, *ne quidem per ſomnium in mentem venerit ; quod proprijs eius* litteris ad me datis oſtenderem, niſi honori eius parcerem : niſique *alia* quam hactenus naturæ & artis fundamenta produxerit, ad huius ſalis cognitionem nunquam perueniet. Et non ſolum Reformator, *ſed ne quidem* grandioris ordinis aut ſocietatis : quicquid ...... inſolenter, ambitioſè, glorioſo & vano ſermone iactitent.

Sicut vrina & ſudor, ſic & ſanguis cum adhuc calet, poteſt lixiuio commiſceri, & inde ſublimari alcali : *a* cùm verò idem

a Alcali ſanguinis volatile.

ſanguis abſque lixiuio, ex retorta igne arenæ diſtillatur, tunc in capite mortuo relinquit multum ſalis aliquantulùm fixi *a*. Alcali præcipitat Mercurium, ex ſæpiùs nominatâ ſolutione, in album puluerem: ſal verò minimè. Hinc liquet niſi per lixiuiale, & fixum alcali, acidum ex ſanguine *combibitur*; alcali volatile ſanguinis propriam aciditatem quoque volatilem arripit, & in ignis *regimine fixantur* in *ſalſum*, vt *in* progreſſu clariùs apparebit.

purum, mercurium præcipitat candidum.

a *Sal ſanguinis fixior medicamen nobile mercurium non præcipitat.*

Sed ne noua veritas nouum mihi odium pariat, operæ pretium eſſe puto, priùſquam progrediar, etiam oſtendere huius ſalis fundamenta Hippocratem *non* latuiſſe. *Is* enim in aureis *iſtis libellis* de diæta dicit: *b*

Conſtituuntur quidem tùm animantia alia omnia, tùm homo ipſe, ex duobus; differentibus quidem facultate, concordibus verò & commodis vſu, IGNE & AQVA. Hæc ambo ſuffi-

b *Libr. 1. princip.*

Spiritus alter trahit, alter protrudit, idem autem vterque fa-

cientia ſunt, tùm alijs omnibus, tùm mutuò ſibi ipſis, vtrumque verò ſeorſim, neque ſibi ipſi neque vlli alteri ſufficiens eſt, Hæc ille.

cit & in vtramque partem tendit Hip: li. 1. de diæta.

Cum ego me reduxi, ad principia naturalia, tunc &c. ait Auicen.

Has duas facultates, ignem & aquam, adduxit Philoſophus & Doctor meus, in quorum ſinu omnia illa continentur, quæcunque neceſſaria ſint ad generationem, & tranſmutationem, abſoluendam.

Subdit autem pauló poſt; ignem hunc non eſſe culinarium dum ſic loquitur: *Homo frumentum tundit, lauat, mollit, & vbi igne coxit, vtitur; & forti quidem igne in corpore non conflatur, verùm molli ac lento.* Quis autem ſit mollis ignis in omnibus, apparebit in progreſſu. *a*

a Quæ nullus explanare tentauit, ea qualia ſint demonſtrabo. Hipp. ibid.